

สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของการเรียนคำจากวิธีการเสนอให้เรียน 2 วิธีคือ แบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรของนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบผลที่มีต่อการคงอยู่ของการเรียนรู้จากวิธีการเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรของนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการเรียนคำระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร
4. เพื่อเปรียบเทียบผลของการคงอยู่ของการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร
5. เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนคำ
6. เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนที่มีผลต่อการคงอยู่ของการเรียนรู้

สมมติฐานของการวิจัย

เมื่อนักเรียนเรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรแล้ว

1. นักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ จะใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร
2. นักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ จะมีการคงอยู่ของการเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร
3. นักเรียนหญิงจะใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนชาย
4. นักเรียนหญิงจะมีการคงอยู่ของการเรียนรู้มากกว่านักเรียนชาย
5. จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการเรียนคำ
6. จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการคงอยู่ของการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหญิงและชายของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยผู้วิจัยสุ่มอำเภอจากทั้งสามจังหวัดโดยวิธีสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน แล้วจึงใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายสุ่มโรงเรียนจำนวน 16 โรงเรียน สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 16 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 128 คน เป็นชาย 64 คน และหญิง 64 คน

แบบแผนการทดลอง

ออกแบบการทดลองแบบสองตัวประกอบ 2×2 (เพศ \times วิธีเสนอให้เรียน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สไลด์คู่สัมพันธ์ของคำที่ให้เรียนในแต่ละวิธีเสนอให้เรียน
2. เทปบันทึกเสียง
3. กระดาษเขียนตอบ
4. แบบบันทึกคะแนน
5. นาฬิกาจับเวลา
6. เครื่องฉายสไลด์
7. จอสไลด์

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ทดลองให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเรียนคำที่เสนอให้เรียนทั้งสองวิธี โดยนับจากครั้งแรกเรียนแรกไปจนถึงครั้งแรกเรียนจนถึงเกณฑ์
2. นำคำที่เสนอให้นักเรียนเรียนมาทดสอบซ้ำโดยให้นักเรียนเขียนตอบในช่วง 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ หลังจากที่ได้เรียนคำไปแล้ว

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ มัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของจำนวนครั้งการเรียนจนถึงเกณฑ์และคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ที่วัดจากการเขียนคำถูก
2. ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของข้อมูลโดยใช้วิธีการของชาร์ทเลย์
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองตัวประกอบ 2×2 ตามวิธีการของแมคคอลล
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองตัวประกอบ 2×3 ตามวิธีการของแมคคอลล
5. ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณตามแบบหุคีย์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร
2. นักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ มีการคงอยู่ของการเรียนรู้ในช่วง 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ มากกว่านักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร แต่วิธีเสนอให้เรียนทั้ง 2 วิธีต่างก็มีการคงอยู่ของการเรียนรู้ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 4 สัปดาห์ และนักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรมีการคงอยู่ของการเรียนรู้ลดลงมากกว่านักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ
3. นักเรียนหญิงใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนชาย
4. นักเรียนหญิงมีการคงอยู่ของการเรียนรู้ในช่วง 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ มากกว่านักเรียนชาย แต่ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายต่างก็มีการคงอยู่ของการเรียนรู้ลดลง
5. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการเรียนคำ
6. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการคงอยู่ของการเรียนรู้

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบไว้ 6 ข้อ ดังนั้นจึงได้อภิปรายผลการวิจัยตามลำดับสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานข้อหนึ่ง กล่าวว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อนี้พบว่า มีดัชนีเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีเสนอให้เรียนทั้งสองวิธีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ดัชนีเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพน้อยกว่าดัชนีเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร ซึ่งผลการทดลองเป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับการวิจัยของ เร็งลักษณะ มหาวิณัจฉัยมนตรี (2526) ซึ่งพบว่าการสอนคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้ภาพประกอบมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ดีกว่าไม่ใช้ภาพประกอบ ในที่นี้พบว่าการอธิบายด้วยภาพทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าหรือใช้เวลาน้อยกว่าการอธิบายด้วยตัวอักษร

ถ้าพิจารณาในด้านการจำซึ่งกล่าวถึงโครงสร้างของระบบความจำของคน จะมีกระบวนการ 3 กระบวนการคือ กระบวนการเข้ารหัส (Encoding) กระบวนการเก็บรหัส (Storage) และกระบวนการถอดรหัส (Retrieval) จากการศึกษาของโพสเนอร์ (Posner, 1969) พบว่าการเข้ารหัสเป็นภาพมีขั้นตอนในการเปรียบเทียบน้อยกว่าการเข้ารหัสเป็นชื่อ เพราะการเข้ารหัสเป็นภาพหลังจากรับรู้แล้วจึงเปรียบเทียบรูปร่างว่าใช่หรือไม่ใช่จึงตอบสนองในขณะที่การเข้ารหัสเป็นชื่อหลังจากรับรู้แล้วจะต้องระลึกชื่อก่อน เมื่อระลึกชื่อแล้วจึงเปรียบเทียบชื่อว่าใช่หรือไม่ใช่แล้วตอบสนอง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร จึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของโพสเนอร์

สมมติฐานข้อสอง กล่าวว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพจะมีการคงอยู่ของการเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อนี้พบว่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและมัชฌิมเลขคณิตของการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพมากกว่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคำโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร สมมติฐานข้อนี้จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลซึ่งอธิบายได้ในแง่ของทฤษฎีรหัสคู่ (Dual-coding Theory) ที่กล่าวว่ามี การเข้ารหัส 2 แบบคือ แบบด้วยคำและแบบภาพ ซึ่งการเข้ารหัสสองแบบสามารถถ่ายจากแบบด้วยคำไปเป็นภาพและแบบภาพไปเป็นด้วยคำ นักเรียนในกลุ่มที่เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ สามารถที่จะระลึกได้ทันทีเมื่อเห็นภาพในขณะที่นักเรียนที่เรียนโดยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรจะระลึกได้ทีต่อเมื่อต้องแปลความหมายจากด้วยคำก่อนจึงจะตอบสนอง

ส่วนในด้านระยะเวลาในการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรนั้นพบว่าในช่วง 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ การคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำที่เสนอให้เรียนทั้งสองวิธีลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคงอยู่ของการเรียนรู้ในช่วง 4 สัปดาห์ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรลดลงจากช่วง 1 สัปดาห์มากกว่าการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ สาเหตุของการลดลงของการคงอยู่ของการเรียนรู้ในช่วง 1 สัปดาห์

2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพและแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรอาจเนื่องมาจากการเลื่อนหายของรอยความจำเมื่อช่วงเวลาผ่านไป หรือเกิดจากการรบกวนระหว่างกิจกรรมใหม่และกิจกรรมเก่า และการที่การคงอยู่ของการเรียนรู้ในช่วง 4 สัปดาห์ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรลดลงจากช่วง 1 สัปดาห์มากกว่าการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพอาจเป็นเพราะ เมื่อช่วงเวลาผ่านไปทำให้รอยความจำของนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรเลื่อนหายไปมากกว่านักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ หรือเกิดจากการรบกวนระหว่างกิจกรรมใหม่และกิจกรรมเก่าที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษรมากกว่านักเรียนที่เรียนคำด้วยวิธีเสนอให้เรียนแบบคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยภาพ

สมมติฐานข้อสาม กล่าวว่านักเรียนหญิงจะใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนชาย ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อนี้พบว่า มีชดิมเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่ามีชดิมเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนหญิงน้อยกว่าค่ามีชดิมเลขคณิตของจำนวนครั้งการเรียนรู้จนถึงเกณฑ์ของนักเรียนชาย สมมติฐานข้อนี้จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ onasca (1958 : 497) ที่พบว่านักเรียนหญิงจำได้ดีกว่านักเรียนชาย

สมมติฐานข้อสี่ กล่าวว่านักเรียนหญิงจะมีการคงอยู่ของการเรียนรู้มากกว่านักเรียนชาย ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า มีชดิมเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่ามีชดิมเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย

นักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงสูงกว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนชาย สมมติฐานข้อนี้จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่นักเรียนหญิงจำได้ดีกว่านักเรียนชาย เมื่อจำได้ดีกว่าก็ย่อมทำให้การคงอยู่ของการเรียนรู้มีมากกว่า หรืออาจเป็นผลมาจากการที่นักเรียนหญิงมีความสนใจและตั้งใจในการเรียนคำทำให้คำที่เรียนไปแล้วมีการคงอยู่มากกว่านักเรียนชาย ส่วนในด้านของระยะเวลาของการคงอยู่ของการเรียนรู้พบว่า ในช่วง 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์นั้น การคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายต่างก็ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงในช่วง 4 สัปดาห์ลดลงจากช่วง 1 สัปดาห์มากกว่านักเรียนชาย สาเหตุของการลดลงของการคงอยู่ของการเรียนรู้หลังจากที่เวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายอาจเนื่องมาจากการเลือนหายของรอยความจำเมื่อเวลาผ่านไปนานเข้า หรือเกิดจากการรบกวนระหว่างกิจกรรมใหม่ คือหลังจากนักเรียนเรียนคำที่เสนอให้เรียนไปแล้วนักเรียนก็ต้องเรียนและทำกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้กิจกรรมที่ทำหลังไปรบกวนกิจกรรมที่ทำไปแล้วในครั้งก่อน ส่วนในช่วง 4 สัปดาห์ที่พบว่า การคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงลดลงจากช่วง 1 สัปดาห์มากกว่านักเรียนชายนั้น ถึงแม้ว่านักเรียนหญิงจะจำได้เร็วและมีการคงอยู่ของการเรียนรู้มากกว่านักเรียนชายก็ตาม แต่การเลือนหายของรอยความจำเกิดขึ้นกับนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชายเมื่อช่วงเวลาผ่านไป 4 สัปดาห์ หรือเกิดการรบกวนกันระหว่างกิจกรรมใหม่และกิจกรรมเก่าของนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

สมมติฐานข้อห้า กล่าวว่าจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการเรียนคำ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญ นั่นคือ ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการเรียนคำ สมมติฐานข้อนี้จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนไม่มีอิทธิพลซึ่งกันและกันในด้านการเรียนคำ

สมมติฐานข้อหก กล่าวว่าจะมีกิจกรรมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการคงอยู่ของการเรียนรู้ ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญ นั่นคือไม่มีกิจกรรมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนในด้านการคงอยู่ของการเรียนรู้ สมมติฐานข้อนี้จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของนักเรียนไม่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 ในการสอนการเรียนรู้คำไม่ว่าจะเป็นการเขียนหรืออ่าน ครูควรนำเอาคำที่จะให้นักเรียนเรียนมาเข้าคู่กับภาพที่แสดงตัวอย่างของคำ ๆ นั้นมากกว่าให้คู่กับการเข้าคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร

1.2 ในด้านการคงอยู่ของการเรียนรู้ เพื่อให้มีการคงอยู่ของการเรียนรู้นาน ครูควรเสนอให้นักเรียนเรียนคำคู่กับภาพที่เป็นตัวอย่างของคำ ๆ นั้นมากกว่าให้เรียนคำคู่กับการอธิบายความหมายด้วยตัวอักษร

1.3 ในการสอนการเรียนรู้คำถ้าเป็นไปได้ควรแยกสอนระหว่างกลุ่มของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรหาวิธีการเสนอให้เรียนเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 วิธี เพื่อเปรียบเทียบผลของวิธีเสนอเหล่านั้นว่ามีผลแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะทำการวิจัยกับนักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลของวิธีเสนอให้เรียนในวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ บ้าง

2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาว่าการใช้ภาพแสดงตัวอย่างของคำ
แต่ละคำควรใช้กี่ภาพจึงจะเหมาะสม